

EBA/GL/2017/02

11/07/2017

Lopulliset ohjeet

pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin mukaisen
alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen ja
vakavaraisuusasetuksen/vakavaraisuusdirektiivin keskinäisistä
suhteista

1. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010¹ 16 artiklan nojalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen näkemys Euroopan finanssivalvojen järjestelmässä toteutettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä tai siitä, miten unionin lainsäädäntöä on sovellettava tietyllä alalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, on noudatettava ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esim. muuttamalla lainsäädäntöään tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös ohjeita, jotka on suunnattu ensisijaisesti laitoksille.

Raportointivaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 11/09/2017, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei toimiteta tähän määräaikaan mennessä, Euroopan pankkiviranomainen katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata ohjeita. Ilmoitukset lähetetään Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla olevalla lomakkeella sähköpostitse osoitteeseen compliance@eba.europa.eu. Viitteeksi merkitään "EBA/GL/2017/02". Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden tai suositusten noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös ohjeiden noudattamisen osalta tehtävistä muutoksista on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle.
4. Ilmoitukset julkaistaan Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

I osasto – Aihe ja soveltamisala

1. Sisältö

1. Direktiivin 2014/59/EU 48 artiklan 6 kohdan mukaisesti näissä ohjeissa käsitellään asetuksen (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2013/36/EU suhdetta direktiiviin 2014/59/EU alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen osalta. Ohjeissa selkiytetään edellä mainittua keskinäistä suhdetta sovellettaessa direktiivin 2014/59/EU 48 artiklaa, joka koskee alaskirjauksen ja muuntamisen järjestystä käytettäessä velkakirjojen arvon alaskirjausta. Niissä viitataan myös direktiivin 2014/59/EU 60 artiklaan, joka koskee päämainstrumenttien alaskirjauksen tai muuntamisen järjestystä, kun laitos todetaan elinkelvottomaksi. ”Päämainstrumenteilla” tarkoitetaan näissä ohjeissa instrumentteja, jotka katsotaan ydinpääoman (CET1), ensisijaisen lisäpääoman (AT1) tai toissijaisen pääoman (T2) instrumenteiksi sovellettaessa asetusta (EU) N:o 575/2013.
2. Direktiivin 2014/59/EU 48 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäessään velkakirjojen arvon alaskirjausta kriisinratkaisuviranomaiset käyttävät alaskirjaus- ja muuntamisvaltuuksia, jollei direktiivin 2014/59/EU 44 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisista ulkopuolelle jättämisistä muuta johdu, seuraavassa järjestyksessä: ydinpääoman (CET1) erät; ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentit; toissijaisen pääoman (T2) instrumentit; ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) tai toissijaiseen pääomaan (T2) kuulumattomien etuoikeudeltaan huonompien velkojen pääoma tavanomaiseen maksukyvyttömyyslainsäädäntöön perustuvan ensisijaisuusjärjestyksen mukaisesti; hyväksyttävien velkojen maksamatta oleva määrä tavanomaiseen maksukyvyttömyyslainsäädäntöön perustuvan saamisten ensisijaisuusjärjestyksen mukaisesti.
3. Direktiivin 2014/59/EU 48 artiklan 2 kohdan mukaan kriisinratkaisuviranomaisten on osoitettava tappiot yhtäläisesti ensisijaisuusjärjestyksessä samalla sijalla oleville osakkeille tai muille omaisuusinstrumenteille ja hyväksyttävillä veloilla, paitsi silloin, kun direktiivin 2014/59/EU 44 artiklan 3 kohdan mukainen velkojen päätöserusteinen rajaaminen velkakirjojen arvon alaskirjauksen soveltamisen ulkopuolelle johtaa tappioiden toisenlaiseen jakamiseen ensisijaisuusjärjestyksessä samalla sijalla olevien velkojen kesken. Tässä tapauksessa muihin hyväksyttäviin velkoihin sovellettavaa alaskirjaus- tai muuntamistasoa voidaan korottaa 44 artiklan 3 kohdan mukaisesti edellyttäen, että sovellettava alaskirjaus- ja muuntamistaso on mainitun direktiivin 34 artiklan 1 kohdan g alakohdassa esitetyn NCWO-periaatteen (velkojat eivät saa jäädä huonompaan asemaan kuin maksukyvyttömyysmenettelyssä) mukainen.
4. Direktiivin 2014/59/EU 48 artiklan 3 kohdan mukaan ennen alaskirjaus- tai muuntamisvaltuuksien soveltamista muihin hyväksyttäviin velkoihin tai etuoikeusasemaltaan samoihin velkoihin kriisinratkaisuviranomaisten on muunnettava tai vähennettävä ensisijaisen lisäpääoman (AT1) ja toissijaisen pääoman (T2) instrumenttien sekä muiden etuoikeudeltaan

huonompien velkojen pääomaa, kun kyseisiä velkoja ei vielä ole muunnettu ja niiden ehdoissa säädetään seuraavaa: a) instrumentin pääomaa on vähennettävä laitoksen taloudelliseen tilanteeseen, vakavaraisuuteen tai omien varojen tasoon vaikuttavan tapahtuman toteutuessa tai b) instrumentit on muunnettava osakkeiksi tai muiksi omistusinstrumenteiksi tällaisen tapahtuman toteutuessa.

5. Direktiivin 2014/59/EU 48 artiklan 4 kohdassa säädetään, että kun kriisinratkaisuviranomaiset vähentävät instrumentin pääomaa, mutta ei nollaan, mainitun artiklan 3 kohdan mukaisesti, niiden on noudatettava velkojajärjestystä ja käytettävä alaskirjaus- ja muuntamisvaltuuksia kyseisen pääoman jäljellä olevaan määrään 1 kohdan mukaisesti. Lisäksi 48 artiklan 5 kohdassa säädetään, että päättäessään velkojen alaskirjauksesta tai muuntamisesta omaksi pääomaksi kriisinratkaisuviranomaiset eivät saa muuntaa tietyn velkaluokan pääomaa silloin, kun kyseistä luokkaa huonommassa etuoikeusasemassa oleva velkaluokka on suureksi osaksi muuntamatta omaksi pääomaksi tai kirjaamatta alas, jollei tämä ole sallittua direktiivin 2014/59/EU 44 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.
6. Direktiivin 2014/59/EU 48 artiklassa ja etenkin sen ensimmäisessä kohdassa olevissa säännöksissä on monia asetuksen (EU) N:o 575/2013 ja direktiiviin 2014/59/EU välisiä selkeyttämistä vaativia kohtia. Nämä koskevat erityisesti pääomainstrumenttien (etenkin ensisijaisen lisäpääoman (AT1) ja toissijaisen pääoman (T2) luokkia) alaskirjausta ja muuntamista. Direktiivin 2014/59/EU 2 artiklan 1 kohdan 69, 73 ja 74 alakohdassa määritellyt instrumentit täyttävät asetuksen (EU) N:o 575/2013 52 ja 63 artiklassa säädetyt ehdot, mutta niissä ei ratkaista samaan luokkaan ja liikkeeseenlaskuun kuuluvien instrumenttien käsittelyä vaan ne liittyvät kummassakin tapauksessa vain laitoksen omien pääomien laskentaan.

2. Kattavuus ja soveltamistaso

7. Nämä ohjeet on tarkoitettu kriisinratkaisuviranomaisille niiden käyttäessä velkakirjojen arvon alaskirjausta tai pääomainstrumenttien alaskirjaus- tai muuntamisvaltuuksia, kun direktiivin 2014/59/EU 1 artiklan 1 kohdan b, c tai d alakohdassa tarkoitettu laitos tai yhteisö todetaan elinkelvottomaksi.

II osasto – ohjeet asetuksen (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2013/36/EU mukaisiin instrumentteihin alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen yhteydessä sovellettavasta kohtelusta

8. Jäljempänä olevat ohjeet koskevat yksinomaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2013/36/EU suhdetta direktiiviin 2014/59/EU alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen osalta käytettäessä velkakirjojen arvon alaskirjausta tai muuntamisvaltuuksia laitoksen elinkelvottomaksi toteamisen yhteydessä. Ne eivät koske direktiivin 2014/59/EU ja asetuksen (EU) N:o 575/2013 suhdetta direktiiviin 2013/36/EU muilta osin.

9. Niiden avulla tehdään selväksi, miten kriisinratkaisuviranomaisten olisi otettava huomioon yhteisön liikkeeseen laskemien sellaisten instrumenttien sopimusehdot, joihin käytetään alaskirjausvaltuuksia tai laitoksen elinkelvottomaksi toteamiseen liittyviä muuntamisvaltuuksia ja jotka katsotaan asetuksessa (EU) N:o 575/2013 ja direktiivissä 2013/36/EU vahvistetun oikeudellisen kehyksen mukaisesti ensisijaisen lisäpääoman (AT1) tai toissijaisen pääoman (T2) instrumenteiksi, määriteltäessä alaskirjauksen tai muuntamisen järjestystä. Joissakin tapauksissa instrumentit hyväksytään viimeksi mainitussa kehyksessä päämainstrumenteiksi mutta rajataan erityisten sopimusehtojen vuoksi kokonaan tai osittain omien varojen laskemisen ulkopuolelle. Kriisinratkaisuviranomaisten olisi varmistettava, että direktiivin 2014/59/EU 48 artiklan 1 kohdassa tai 60 artiklan 1 kohdassa kuvatun alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen samaan luokkaan kuuluvien instrumenttien kohtelu on tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä noudatettavan velkojajärjestyksen mukainen.
10. **Sääntö 1:** Soveltaessaan velkakirjojen arvon alaskirjausta tai alaskirjaus- tai muuntamisvaltuuksia laitoksen elinkelvottomaksi toteamisen yhteydessä kriisinratkaisuviranomaisen olisi kohdeltava pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 48 artiklassa tai 60 artiklassa määritellyn järjestyksen samaan luokkaan kuuluvia päämainstrumentteja, jotka ovat samalla sijalla myös maksukyvyttömyyttä koskevassa ensisijaisuusjärjestyksessä, samalla tavalla riippumatta niiden muista ominaisuuksista tai siitä, ettei alaskirjausta ja muuntamista koskevia sopimusehtoja ole alettu soveltaa. Ne olisi erityisesti kirjattava alas samassa laajuudessa tai samoilla muuntamista koskevilla ehdoilla. Jos sopimusperusteinen laukaiseva tapahtuma, joka johtaisi instrumentin alaskirjaukseen tai muuntamiseen, tapahtuu ennen jommankumman valtuuden soveltamista tai samaan aikaan sen kanssa, velkojajärjestyksen arvioinnissa olisi otettava huomioon alaskirjauksen tai muuntamisen vaikutukset.
11. **Sääntö 2:** Määritellessään alaskirjauksen tai muuntamisen järjestystä ja määrää kriisinratkaisuviranomaisen olisi sovellettava samaa kohtelua kaikkiin asetuksen (EU) N:o 575/2013 2 osan tai 10 osan 1 osaston 2 luvun mukaisesti omiksi varoiksi katsottuihin instrumentteihin riippumatta siitä, onko ne rajattu kokonaan tai osittain laitoksen omien varojen laskemisen ulkopuolelle. Ne olisi erityisesti kirjattava alas samassa laajuudessa tai samoilla muuntamista koskevilla ehdoilla.
12. Jäljempänä on ohjeita siitä, miten kriisinratkaisuviranomaisten olisi sovellettava näitä sääntöjä yksittäistapauksissa.

Säännön 1 soveltaminen: liikkeeseen laskettuja ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentteja, jotka ovat kaikilta osin asetuksen (EU) N:o 575/2013 52 artiklan mukaisia, ja mainitun asetuksen 10 osan 1 osaston 2 luvun mukaisesti uusista säännöksistä määräajaksi vapautettuja instrumentteja, jotka ovat samassa etuoikeusasemassa velkojajärjestyksessä, kohdellaan samalla tavalla alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen osalta. Ne olisi erityisesti kirjattava alas samassa laajuudessa tai samoilla muuntamista koskevilla ehdoilla.

13. Jotta ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentit voidaan laskea omiksi varoiksi, niiden olisi täytettävä asetuksen (EU) N:o 575/2013 52 artiklan mukaiset edellytykset. Asetuksen 52 artiklassa säädetään, että ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentteihin olisi liitettävä sopimusmääräyksiä, joiden mukaan laukaisevan tapahtuman toteutuessa instrumenttien pääoman määrän kirjanpitoarvoa alennetaan pysyvästi tai väliaikaisesti tai instrumentit muunnetaan ydinpääoman (CET1) instrumenteiksi. Sovellettaessa tätä säännöstä asetuksen (EU) N:o 575/2013 54 artiklan 1 kohdan a alakohdassa vaaditaan lisäksi, että ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentit muunnetaan, kun ydinpääoman (CET1) osuus on pienempi kuin 5,125 prosenttia tai pienempi kuin jokin muu, instrumenttia koskevissa säännöksissä täsmennetty suurempi prosenttimäärä. Instrumenttia koskevissa säännöksissä voidaan määrittää yksi tai useampia laukaisevia tapahtumia, ja niissä on määritettävä joko muuntokerroin ja sallitun muunnettavan määrän yläraja tai ylä- ja alaraja instrumenttien muuntamiselle ydinpääoman (CET1) instrumenteiksi (asetuksen (EU) N:o 575/2013 54 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta).
14. Direktiivissä 2006/48/EY ei säädetä samasta edellytyksestä instrumenttien hyväksymiselle omiksi varoiksi.
15. Asetuksen (EU) N:o 575/2013 10 osan 1 osaston 2 luvun (pääomainstrumenttien vapauttaminen uusista säännöksistä määräajaksi) mukaisesti direktiivin 2006/48/EY kansallisten täytäntöönpanosäännösten nojalla omiksi varoiksi katsotut erät voidaan hyväksyä laskettaviksi omiin varoihin sovellettaessa asetusta (EU) N:o 575/2013, vaikka ne eivät täytä kaikkia asetuksen (EU) N:o 575/2013 52 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa säädettyjä edellytyksiä. Uusista säännöksistä määräajaksi vapautetut instrumentit, joiden osalta ei säädetä asetuksen (EU) N:o 575/2013 54 artiklan sopimusperusteisesta laukaisevasta tapahtumasta, lasketaan omiin varoihin asetuksessa asetettujen rajoitusten mukaisesti.
16. Säännön 1 mukaisesti ja velkojajärjestyksen noudattamisen varmistamiseksi kriisinratkaisuviranomaisen olisi kohdeltava samalla tavalla kaikkia ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentteja, jotka ovat samalla sijalla maksukyvyttömyyttä koskevassa ensisijaisuusjärjestyksessä, sovellettaessa alaskirjausta ja muuntamista (ellei direktiivissä 2014/59/EU säädetä toisin), ottamatta huomioon näiden ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumenttien tappionkattamiskyvyn välisiä muita eroja, jotka johtuvat niiden sopimuskäytännöistä. Käytettäessä velkakirjojen arvon alaskirjausta tai alaskirjaus- tai muuntamisvaltuuksia laitoksen elinkelvottomaksi toteamisen yhteydessä kriisinratkaisuviranomaisten olisi näin ollen kohdeltava samalla tavalla ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentteja, jotka on laskettu liikkeeseen asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisesti, ja uusista säännöksistä määräajaksi vapautettuja ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentteja.
17. Asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaiset uusista säännöksistä määräajaksi vapautetut instrumentit lasketaan omiin varoihin asetuksen (EU) N:o 575/2013 (10 osan 2 luvun) rajoitusten mukaisesti. Asetuksen mukaan nämä erät vähennetään asteittain omista varoista⁽²⁾. Sovellettaessa sekä sääntöä 1 että sääntöä 2 alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen osalta asetuksen (EU) N:o 575/2013 sääntöjen mukaisia ensisijaisen lisäpääoman (AT1) eriä ja uusista säännöksistä määräajaksi vapautettuja instrumentteja, mukaan lukien määrät, jotka vähennetään asteittain omista varoista asetuksen (EU) N:o 575/2013 10 osan 2

⁽²⁾ Näitä ohjeita sovellettaessa kaikkia vakavaraisuusasetuksen 10 osan 2 luvussa säädettyjen rajoitusten mukaisesti omiksi varoiksi laskettujen erien määriä kohdellaan samalla tavalla.

luvussa (erityisesti 486 artiklassa) asetettujen rajoitusten mukaisesti, olisi kohdeltava samalla tavalla.

Säännön 2 soveltaminen: toissijaisen pääoman (T2) instrumentteja, joihin sovelletaan lyhennysjärjestelyä, olisi kohdeltava samalla tavalla kuin toissijaisen pääoman (T2) instrumentteja, jotka on laskettu kokonaisuudessaan omiin varoihin.

18. Asetuksen (EU) N:o 575/2013 64 artiklassa säädetyn lyhennysjärjestelyn mukaisesti toissijaisen pääoman (T2) instrumentin arvo, joka voidaan laskea omiksi varoiksi, on sen nimellisarvo lyhennettynä tasakuoletuksina maturiteetin viimeisten viiden vuoden aikana. Lyhennettyä määrää ei lasketa omiin varoihin siinäkään tapauksessa, että toissijaisen pääoman (T2) instrumentti katsotaan omiksi varoiksi asetuksen (EU) N:o 575/2013 63 artiklan mukaisesti. Määritellessään alaskirjauksen tai muuntamisen järjestystä ja määrää kriisinratkaisuviranomaisen olisi kohdeltava samalla tavalla samaan luokkaan kuuluvia toissijaisen pääoman (T2) instrumentteja eivätkä ne saisi soveltaa syrjivää kohtelua samojen toissijaisen pääoman (T2) instrumentin liikkeelle laskemiseen.
19. Toissijaisen pääoman (T2) instrumenttien lyhennettyä määrää olisi myös kohdeltava samalla tavalla kuin omiin varoihin laskettujen toissijaisen pääoman (T2) instrumenttien määrää, kun lyhennysjärjestelyä sovelletaan uusista säännöksistä määräajaksi vapautettuun instrumenttiin. Sovellettaessa sääntöjä 1 ja 2 ja velkojajärjestyksen mukaisesti uusista säännöksistä määräajaksi vapautetun sellaisen toissijaisen pääoman (T2) instrumentin täysimääräistä nimellisarvoa, johon sovelletaan lyhennysjärjestelyä, olisi tässä tapauksessa kohdeltava samalla tavalla kuin samassa etuoikeusasemassa olevia toissijaisen pääoman (T2) instrumentteja alaskirjauksen ja muuntamisen järjestyksen ja määrän määrittelyä.
20. Lisäksi ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentteja olisi kohdeltava samalla tavalla riippumatta siitä, vaikuttavatko asetuksen (EU) N:o 575/2013 486 artiklassa määritellyt rajoitukset niihin.

III osasto – Loppumääräykset ja täytäntöönpano

21. Asianomaisten kriisinratkaisuviranomaisten olisi saatettava nämä ohjeet osaksi kansallisia kriisinratkaisukäytäntöjä kuuden kuukauden kuluessa niiden julkaisemisesta.